

HANDLAGET

NR 2 • 2021

Hemslöjdsföreningen Sörmland

Korgen lyfter och Älskade korg!

Korgtillverkning är ett av världens äldsta hantverk, en kunskap som utvecklats ur behovet att ha någon typ av kärl att samla i - bära eller förvara i. Ett behov vi människor har haft sedan den tiden vi blev människor och som funnits över hela jordklotet.

Därför är korgtillverkning en global kunskap. Teknikerna är likartade över hela världen men materialen skiljer sig eftersom vi traditionellt använde de material vi haft i vår egen närhet.

I Sverige finns en lång och rik korgtradition men mycket kunskap är på väg att försvinna och återväxten av korgslöjdare är inte så stor. Samtidigt finns ett ökat intresse för korg och korgkunskap. Kanske en

naturlig följd av korgens klimatfördelar i en tid som mer och mer tar avstånd från slit och släng.

Med detta som bakgrund tog hemslöjdskonsulenterna Kerstin Eriksson i Östergötland, Sofia Månsson i Skåne och Helena Åberg i Sörmland 2019 initiativ till en gemensam flerårig korgsatsning genom projektet *Korgen Lyfter*. Projektet drivs med stöd från Nämnden för hemslöjdsfrågor och Riksantikvarieämbetet.

Projektet har gjort en kartläggning av hur korgläget ser ut i landet och hur det ser ut på utbildningsfronten. Förutom Hantverkslärling finns det inte några längre korgutbildningar i Sverige, något som säkert påverkar den svaga återväxten av korgslöjdare.

Under 2020 producerade de tre samarbetslänen även vandringsutställningen *Älskade korg!* som premiärvisades på Sörmlands museum sommaren och hösten 2020 och på hemslöjden i Östergötland över årsskiftet 20-21. Utställningen berättar om olika korgtyper och material som varit vanliga i vårt land. Den visar också många av de korgslöjdare som är aktiva idag.

2021 inleddes med att vi deltog på Folk och Kultur med ett videosamtal på temat Hur ser framtiden ut för morgondagens korgslöjdare? I övrigt kommer projektet under året att i samarbete med Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund genomföra en längre korgutbildning som delvis ska ges på distans. Vi kommer att arbeta med ett korgupprop för att uppmärksamma korgtillverkning som ett immateriellt kulturarv i samarbete med Nämnden för hemslöjdsfrågor.

I sommar mellan 28 juni-15 augusti ska utställningen *Älskade korg!*

Hemslöjden

Hemslöjdsföreningen Sörmland
Nr 2 • 2021 www.slojdisormland.se

/bloggen *korgenlyfter.se* Du kan också följa oss på Instagram @korgenlyfter och lägga upp bilder av dina korgar på hashtaggen #allaminakorgar. Vi upptäckte också att det inte finns någon svensk Facebookgrupp för korgslöjd och startade upp gruppen *Korgtillverkning i Sverige*. På Facebook finns även sidan *Korgen lyfter*. Dessutom finns nu youtubekanalen *Korgen Lyfter* som kommer att samla videosamtalen och lägga ut spellistor med intressanta korgfilmer.

Vår förhoppning är att insatserna i projektet ska öka intresset för korg och korgtillverkning så att ett av världens äldsta hantverk kan fortsätta att utövas och utvecklas även i framtiden.

TEXT OCH FOTO: HELENA ÅBERG
SÖRMLANDS MUSEUM

visas på Rademachersmedjorna i Eskilstuna samarbete med Eskilstuna stadsmuseum. I samband med det planeras olika aktiviteter och program, en del i samarbete med Hemslojdsföreningen. Vi kommer också att genomföra olika korgkurser i Sörmland. I Eskilstuna kommer en kurs i pilflätning med Steen Hedegaard Madsen och

en kurs i att binda korgar i björkrot med Katarina Åman att genomföras.

I höst vandrar *Älskade korg!* vidare till Österlens museum i Simrishamn och då planerar vi att genomföra ett större korgseminarium.

Om du vill läsa mer om korgar har projektet startat hemsidan

RETURSLÖJD

Till hösten planerar vi att komma igång med returslöjden igen. Denna gång med ett lite annorlunda upplägg - samma tema ett par tre veckor i rad, så vi hinner med lite fördjupning. Det blir ett begränsat antal deltagare och anmälan i förväg. Första temat blir någon form av broderi. Som vanligt arbetar vi med återbrukade material i Folkhögskolans lokaler på ReTuna. Mer information hittar du i slöjdkalendern på föreningens fb-sida.

EN KVADRATMETER LIN

Vi är 128 personer i Sörmland som är med i projektet *1 kvadratmeter lin*. Några har fått fröna i marken och andra är just på väg att så, det är mest privatpersoner som är med, men det är också föreningar, förskolor och skolor som deltar. Det sås i villaträdgårdar, vid sommarstugor och på balkoner.

Samtliga Sveriges regioner är med i projektet och det går att följa hur processerna fortgår över landet på facebook, sök efter *1kvmlin*. Det går fint att lägga in egna bilder och erfarenheter där, eller på föreningens fb-sida. Den som vill fördjupa sig i ämnet kan hitta massor med information och tips på Hemslojdens hemsida: www.hemslojden.org

UPPROP!

Hej Eskilstunabo! Har du en älskad korg? Korgar har tillverkats över hela världen i alla tider. Svampkorgar, bärkorgar, papperskorgar och varukorgar. Har just din korg en intressant historia? Eller har du tillverkat en egen korg?

- Ställ ut din korg i utställningen *Älskade korg!* Skicka in din berättelse och foto på korgen till: rademachersmedjorna@eskilstuna.se
Tel: 016-710 79 56
- Korgpicknick, lördag 14 augusti utomhus - se kalendariet på baksidan. Medverkar gör Helena Åberg och Sofia Månsson, korgfantaster och ansvariga för projektet *Korgen lyfter*.

Ullen vi ärvde

Ullen vi ärvde är ett projekt med fokus på våra svenska allmogefår. Det är ett spännande lagarbete skapat av Lotta Blom, mer känd som Tant Kofta, och Karin Strömberg Lundqvist på Båvens Spinnhus, det småskaliga spinneriet i Sparreholm.

Klövsjögarn

Klövsjöull

De skickliga spinnerskorna i Sparreholm spinner specialkomponerade garner av allmogefårens ull. Fårägarna är förstuds också viktiga i projektet - utan dem inga får, ingen ull och inget garn.

Projektet är upplagt som ett abonnemang (fulltecknat) där prenumeranterna får paket skickade till sig. Fem raser av allmogefår presenteras i den här omgången. Strax före jul kom det första paketet från Tant Kofta. Klövsjöfår har lämnat ullen till de glansiga och vackra garnerna i vitt och natursvart i denna leverans. I februari kom paket nummer två som innehöll garn från tabackstorsfår. Nu

i maj är det dags för nästa ullsort och sedan får vi vänta till hösten på de sista två. Ytterligare fem fåraser presenteras i en fortsättning 2022. Paketet innehåller garn, ett litet ullprov, stickbeskrivning anpassat till garnet, information om fårrasen och lite annat.

För mig blir det här som en distanskurs i ullkunskap, en upptäcktsresa på hemmaplan, nu när vi, trots vaccin, nog får räkna med att hålla oss lite på avstånd från varandra ännu ett tag.

På Instagram går det att följa projektet på #ullenviärvde.

TEXT OCH FOTO: ELISABET JANSSON

FEM DAGAR VÄVKURS FÖR NYBÖRJARE

Tillsammans med Hembygdsföreningen i Oxelösund, Sörmlands museum och Eskilstuna folkhögskola anordnar vi en nybörjarkurs i vävning i Oxelösund i sommar, **9-13 aug.** Det är trasmattor och band som ska vävas. Lärare är Helena Taivassalo. Den som är intresserad anmäler sig via Eskilstuna folkhögskolas hemsida; www.eskilstunafolkhogskola.nu/vavning-nyborjare

Kanske finns det fler vävstugor i regionen som vill haka på och anordna kurser senare i år?

Digital brickvävningskurs

En regnig söndag i slutet av mars samlades ett gäng medlemmar vid sina datorer för att prova på att väva band med brickor via den digitala plattformen Zoom.

Som handledare hade vi engagerat Louise Ström, och alla deltagare hade i förväg fått beställa sitt material från henne.

Det här var första gången som vi i Hemslojdsföreningen anordnade en digital kurs, och vi blev positivt överraskade över hur bra det gick, vilket var till största delen Louise Ströms förtjänst.

Ett kurshäfte utsänt med mejl

i förväg, och länkar till YouTubeklipp med teknikdemonstrationer ingick i kursen som började med ett föredrag om brickvävda band. Därefter slussades vi snabbt in i tekniken att väva, och vid kursdagens slut hade alla hunnit en bit på sina band, vilket verkade ge mersmak för flera deltagare.

TEXT & FOTO: KERSTIN UPPMAN

Överst; Louise Ström pekar på ett brickvävt band.

Kalendarium 2021

Plats för adressetikett

Maj

Maj-september: Utställningen Hållbara hus. Nynäs slott Oxstallet. Öppet: kl 11-16, lör-sön 1/5-27/6. Dagligen 28/6-15/8. Lör-sön 21/8-26/9, kl 11-16.

Tis - sön 22/5 - 3/10 Utställning: Mera lera. Sörmlands museum, Nyköping. Öppet: tis-sön, kl 10-17. En utställning om lera som material, process och objekt. Från husbygge till brukskeramik och samtidskonst. Från forntid till nutid.

Juni

Lör-sön 19-20/6 Kurs: Tälj för köket – plastfritt och klimatsmart. Sörml. museum, Nyköping. Kl 9.30–17.00. Lär dig grundteknikerna i att tälja genom att tillverka klimatsmarta och plastfria bruksföremål. Kursledare: Anja Sundberg. Pris: 1900 kr, medlem 1700 kr, ungdom 1000 kr. **Kursen är fullbokad.**

Lör-sön 19-20/6 Kurs: Tälj en bandgrind – Väv ett band! Sörml. museum, Nyköping. Kl 9.30–17.00 Vi gör ett användbart vävredskap av en bit trä och sedan får du lära dig att väva på den. Kursledare: Kerstin Neumüller. Pris: 1900 kr, medlem 1700 kr, ungdom 1000 kr. **Kursen är fullbokad.**

28/6– 15/8 Utställning: Ålskade korg! Flätat, bundet vridet. Heljestrandska smedjan, Eskilstuna. Kl 11-16 alla dagar. En vandringsutställning producerad av Sörml. museum i samarbete med Östergötl. läns hemslojdsförening och Skånes Hemslojdsförb. Korg-prova-på alla vardagar!

Augusti

Lör-sön 31/7-1/8 Kurs: Fläta pilkorgar med oskalad pil. Rademachersmedjorna, Eskilstuna. Lör kl 9.30–17.00, sön kl 9.00–15.30. Lär dig grundteknikerna i korgflätning av pil. Kursledare: Steen Hedegaard Madsen. Pris: 2000 kr, medlem 1800 kr, ungdom 1000 kr. **Kursen är fullbokad.**

Lör-sön 12-13/8 Kurs: Bind korgar i björkrot. Rademachersmedjorna Eskilstuna. Du lär dig grunderna i rotbindning. Du använder björkrot och binder en rund botten till en korg, ett underlägg, ett smycke eller något annat som du väljer. Kursledare: Katarina Åman. Pris: 1900 kr, medlem 1700 kr, ungdom 1000 kr. **Anmälan senast 20/7.**

Lör 14/8 Korgpicknick utomhus! Rademachersmedjorna, Eskilstuna. Kl 11-16. Korgdemonstration, korg-prova-på och korgsamtal. Ta med din korg och få reda på mer om den.

Lör-sön 21-22/8 Kurs: Tälj skedar. Sörml. museum, Nyköping. Kl 9.00–16.30. Vi täljer skedar och slevlar i färskt trä. Vi går igenom grundl. materialkunskap, lämpliga verktyg och hur de sköts. Kursledare: Anja Sundberg. Pris: 1900 kr, medlem 1700 kr, ungdom 1000 kr. **Anmälan senast 2/8.**

Lör 28/8 Kurs: Slipa verktyg. Sörml. museum, Nyköping. Kl 9.30–17.00. Lär dig slipa och bryna olika eggverktyg som kniv, yxa, stämjärn och hyvelstål, mm. Kursledare: Simon Svennberg. Pris: 950 kr, medlem 850 kr, ungdom 500 kr. **Anmälan senast 8/8.**

Lör-sön 28-29/8 Kurs: Fläta pilkorgar med skalad pil. Sörml. museum, Nyköping. Lör kl 9.00–17.00, sön kl 9.00–15.00. Lär dig grundteknikerna i korgflätning av pil. Kursledare: Steen Hedegaard Madsen. Pris: 2000 kr, medlem 1800 kr, ungdom 1000 kr. **Kursen är fullbokad.**

28/8 -23/10 Utställning: Vad händer om ingen längre kan? Multeum, Strängnäs. En utställning om slöjd, hantverk och immateriellt kulturarv. Vernissage 28 augusti, kl 11-16.

September

Tor-fre 2-3/9 Kurs: Blåtryck, shibori och flammfärgsgarn. Sörml. museum. Kl 9.00–17.00, sön kl 9.00–15.00. Kursledare: Linda Zetterman. Pris: 1900 kr, medlem 1700 kr, ungdom 1000 kr. **Anmälan senast 16/8.**

Lör-sön 4-5/9 Kurs: Skapa mönster med indigo. Sörml. museum. Kl 9.30–17.00. Kursledare: Linda Zetterman. Pris: 1900 kr, medlem 1700 kr, ungdom 1000 kr. **Anmälan senast 16/8.**

Fre-sön 3-5/9 Kurs: Skärsvarvning. Sörml. museum, Nyköping. Kl 9.00–16.30. Vi svarvar skålar och andra föremål. Lärare: Åke Landström. Pris: 2900 kr, medlem 2700 kr, ungdom 1500 kr. **Anmälan senast 15/8.**

Oktober

Lör-sön 2-3/10 Kurs: Kvinnor täljer med kniv och yxa. Hembygdsgården, Malmköping. Kl 9.00–16.30. Du lär dig att tälja slevlar, burkar, klädhängare, leksaker, skålar och knoppar. Vi täljer med kniv och yxa, bandkniv och täljhäst i färskt virke. Kursledare: Mette Handler. Pris: 1900 kr, medlem 1700 kr, ungdom 1000 kr. **Anmälan senast 5/9.**

Lör 9/10 + Lör-sön 23-24/10 Kurs: Klyva spån och böja svep. Sörml. museum, Nyköping. Kl 9.00–16.30. Vi tillverkar askar och brickor i sveptechnik. Kursledare: Helena Åberg. Pris: 2600 kr, medlem 2400 kr, ungdom 1500 kr. **Anmälan senast 15/9.**

Fre-sön 15-17/10 Kurs: Patcha ditt plagg. Sörml. museum, Nyköping. En kurs för dig som gillar nya uttryck och att återuppliva kläder. Fre kl 17-20, lör-sön kl 9-16.30. Kursledare: Jenny Holmlund, a.k.a. JENNYVEXALA. Pris: 2100 kr, medlem 1900 kr, ungdom 1200 kr. **Anmälan senast 27/9.**

Anmälan & Frågor

Kursanmälan och betalning gör du via webbshop på hemsidan, om inte annat står under kursen:

<https://butik.sorlandsmuseum.se/kurser>

Priser: Ungdom räknas som 16-25 år

För mer info kontakta Helena Åberg, tel 070-946 15 26

Nästa nummer av Handlaget

Manusstopp för nästa nummer av Handlaget: Måndag 6 september 2021

Vill du bidra till att Handlaget blir som du vill? Skicka in högupplösta foton, notiser, berättelser, frågor eller texter till redaktionen så tar vi med det i nästa Handlag. Maila till grafisk formgivare Ann Ahlbom Sundqvist ann@ann.se • 073-628 48 34.

Om ni kontinuerligt vill få info om våra aktiviteter på e-post, skicka er adress till: hemslojdsormland@gmail.com

Kontakt

Hemslojdsföreningen Sörmland

Eva Svensson, ordförande • 070-454 55 16
hemslojdsormland@gmail.com

Kärntorp, Vidåsen • 643 97 Västra Näshulta
www.slojdisormland.se

Länshemslojdskonsulenterna Sörmlands Museum

Kjell Taawo enhetschef
070-3301163
kjell.taawo@regionsormland.se

Karin Sterner, Länshemslojdskonsulent
textil, 076-696 36 34
karin.sterner@regionsormland.se

Lotta Risberg Museiasistent
072-143 60 57
lotta.risberg@regionsormland.se
www.sorlandsmuseum.se